Brana z valjarjem skljenjena,
de se žitno seme pràv zavleče.

(Konec.)

V naših krajih je navada posejano žito z brano zavleči, ki ima zobé po 7 do 9 palcov dolge. Teža take brane storí, de gredó zobje 4, 6 in tudi še več palcov globoko, in vsako zerno semena, ki je padlo v tako globočino, je zgubljeno, ne more kaliti, ampak se zaduší pod preveliko težo zemlje. Od tega, ljubi moji, večidel pride, de gosto vsejano žito le redko ozelení.

V notranjih krajih krajnske dežele zavlakvajo žita z vejo, to je, z brano iz glogovih vej narejeno, ktero močno obložé s kamnjem, če je zemlja grobljasta ali kepasta, ali pa malo, če je zemlja razsipčna. S tako brano štirje merniki na oral zasejaniga semena veržejo toliko pridelka, kakor sicer pet mernikov z železno brano zavlečeniga, če po setvi kmalo deževno vreme pride, de v zemljo zamešano in tudi verh nje ostalo seme skalí. Ako pa po setvi suho vreme nastopi, le zamešano seme skalí, verh zemlje ostalo pa leží brez de bi kalilo, dokler dež ne pride. Od tega pride, de so tamkej, posebno ob ajdi, viditi nektere stebla cvesti, druge pa vmes še le odganjati, in de vse ob enim ne dozorí.

Ti prikazki razniga zavlakvanja semen so me na misel napeljali, orodje napraviti, s kterim se seme preglobokо ne potopí, pa vender toliko zameša, de verh rahle zemlje ne obleží.

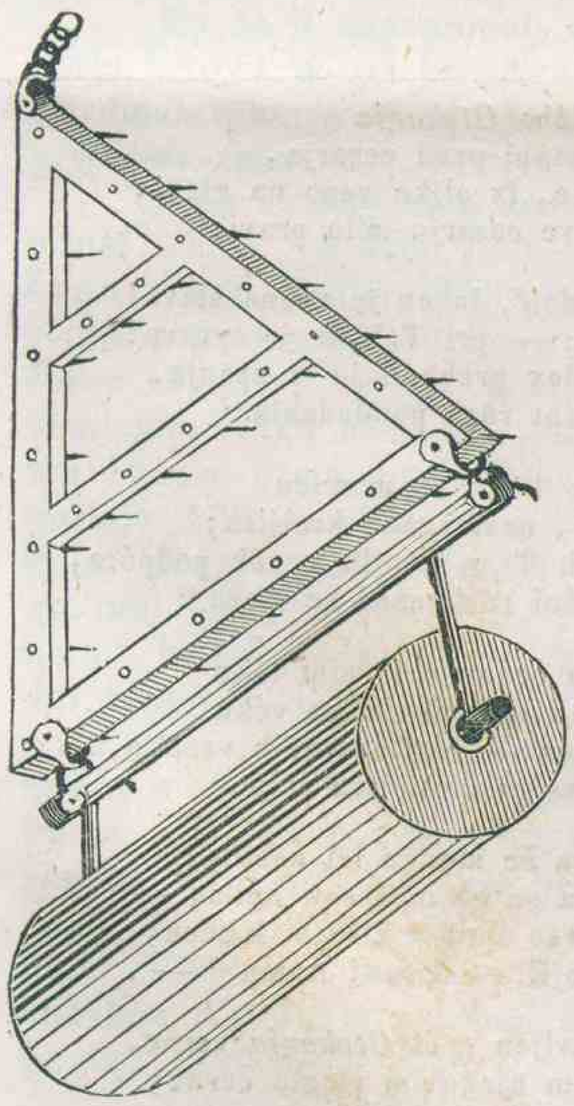

To orodje je brana navadne podobe, pa z gostimi lesenimi, po tri do štiri palce dolgimi zobmí, spredej z verigo za napreči, zadej pa na vsakim voglu z enim klepam (rinkam), kamor se navadni valjar natakne, takó, de valjar za brano gré. S tem orodjem se seme ob enim plitvo zavleče in zaválja; kar semena na verhu ostane, k zemlji pertisne, de takó vse seme, enako kalivši, ob enim shaja.

Pred setvijo je dobro, brazde z navadno železno brano pretergati in njivo zravnati, sicer seme v jamice na kùp in preglobokо pade, de potlej v šopéh stojí, ali pa se v globočini zaduší.

Tako brano z valjarjem si zamore lahko vsak umeten kmetovavec sam napraviti; pa tudi vsak kolár jo napravi s kovanjem vred za 4 — 5 goldinarjev.

S takim orodjem zavlečeni trije merniki pšenice ali ječmena, ali dva mernika in pol rèží, ali štirje merniki ovsa bolj gosto zakrijejo njivo, kakor po navadi zavlečenih 5 mernikov pšenice ali ječmena, 4 mernike rèží, in 6 mernikov ovsa.

Dragi moji! ali ni perhranjeno seme nar gotovši pridelk? Naše potrebe so čedalje veči; zató je pa tudi treba na vse straní misliti, z majhnimi potroški pridelke množiti in boljšati. Dr. O...

Popolni poduk,
kakó krompir saditi, de bo pràv?

(Dalje.)

8. *Od krompirjeviga pridelka.*

Krompir je zrel, kadar je njegovo zeliše (krompirjevec) vsahnelo. Ta postava pa le pri zdravim krompirji veljá, zakaj pri bolnim krompirji je bilo zgodno vsahnjenje krompirjevca žalostno znamnje, de se ga je gnjilína poprijela.

Kadar je tedej pri zdravim krompirji krompirjevec z stebli vred popolnama vsahnel, takrat je čas, krompir izkopati. Poglavno vodílo naj bo kmetovavcu, de pustí krompir vselej dobro dozoréti in ga raji en teden delj v zemlji ležati, ko prezgodej ga skopati, sicer bo pridelk slabšiga okusa, se ne da dolgo hraniti in da slabo seme.

Nektere zgodne plemena dozorijo že po sv. Jakopu, nektere okoli sv. Lorenca; navadne plemena pa proti koncu Kimovca noter do perve polovice Kozoperska.

Krompirjevca pri zdravim krompirji ne smeš poprej porezati, dokler krompir ni popolnama odcvetel, sicer bo pridelk toliko manjši, kolikor poprej si mu krompirjevec porezal; zakaj po krompirjevcu dobíva krompir veliko redivne močí iz zraka. Resnico tega so natanjčne in nalaš storjene skušnje že večkrat in v več krajih poterdile. Pred mescam Kimovcam tedej nikar ne žanji krompirjevca; mesca Kimovca pa zamoreš to brez škode storiti.

Nasproti pa je pri bolnim krompirji lani skušnja pokazala, de je bilo pràv, krompirjevec že na koncu maliga in v začetku velikiga Serpana požéti; pridelk krompirja je bil sicer toliko manjši, kolikor poprej so mu zeliše požéli, pa je bil gnjilíne obvarvan, kér — kakor pravijo — strupeni zrak ni mogel po zelišu podzemljic doseči.

Krompirjevec žéti, ni tedej postava za vselej, ampak je le pomoč v potrebi.

V nekterih krajih porabijo krompirjevec za steljo, v nekterih pa tudi za rejo živine. Zeleni krompirjevec ima precéj redivne močí v sebi, pa tudi rad dristo nakloni. Torej ga nekteri kmetovavci posušé, ga kot rezanco zrežejo in pozimi živini pokladajo. Kér je krompirjevec sušiti v tacih krajih, kjer kozolcov nimajo, težavna reč, ga nekteri kmetovavci z velikim pridam osolijo, in kakor kislo zelje v kadeh ali sozidanih jamah z repnim in kapusovim perjem namešaniga na kup stlačijo, vsako lego poredama nasolijo in kakor kislo zelje s kamnjem obložijo, de čez in čez kisljata voda stojí. Takó osoljen krompirjevec je zraven druge suhe piče, posebno govedam, pràv prijetna in tečna piča.

Pridelk krompirja ni povsod enak, kér različna zemlja, sajenje, obdelovanje, letina i. t. d. veči ali manjši pridelk dajo, torej se pridela na oralu zemlje le 150, pa tudi 500 vaganov; navadni srednji pridelk je pa od 250 do 300 vaganov (mecnov).

Poglavno vodílo slehernimu kmetovavcu naj bo: de krompirja — če je le moč — nikdar pri deževnim vremenu izkopavati ne pustí. Suho vreme pomaga, de ga bo lahko in brez škode čez zimo ohranil.

Kakor pa ne smeš mokriga krompirja v klet spraviti, takó tudi od vročine sparje-

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V. | *V srédo 14. maliga travna 1847.* | List 15.

Sanje cesarja Rudolfa I. *)

v poslavljenje rojstniga godú Njih veličastva, presvitliga cesarja

FERDINANDA I.,

19. dan maliga travna 1847.

Na Dunaji v poslópji mogóčniga cesarja
Veselje s krepkim glasam v zlate strune vdarja,
In s hvalo povzdiguje junakov hrabre déla,
Ki Avstrija med svoje jih védno bóde štéla.

Lé cesar *Rudolf* milo prijatle pogleduje,
Sercé se mu z britkostjo u persih razpokuje;
Še enkrat zlato kupo na zdravje vsih povzdigne
Ter blagovoljno rêče, ko pévcam molk pomigne:

„Junaško dal je zmago Gospód nebés in zemlje,
„Ki kraljam krone kuje in kraljam krone jemlje;
„Spodobi se hvaléžnost za zmago mu skazati,
„Pa *mertvim* tudi bratam pomilovanje dati!“

In bile so beséde te sveto vsim povêlje,
V molitvi na kolénih puhté vsim vroče žêlje
V višave zdaj nebeške za véro, dom, cesarja,
Za terdin mir dežêle, za dušo *Otokarja.* —

Ko polnoči odbíje, že v spanji vse počíva,
Le cesar *Rudolf* sam še britké solzé prelíva;
Sej rad bi dal cesarstvo, rad zgubil svojo zmago,
De bi le *Otokarju* spet vdihnil dušo drago.

In ko dremota perva očí mu solzne zvéže
In pervo sladko spanje na dušo se mu vléže,
Mu zdí tako se živo, kralj *Otokar* de vstaja
In serčno kakor bratec desnico mu podaja.

Kot v jasni nôči luna se po obzórji zlije,
Takó se u poslópji svitloba zdaj razvije,
In kórov glasno pétje mu oznanuje hvalo,
De serce blago v sanjah se mu je radovalo.

In iz svitlobe jasne podóba *Otokarja*
Prijazno se izsnuje in stópi pred cesarja,
V rokah 'má vejco oljke, íz oljke venc na glavi,
In z milim glasam sprave cesarju milo pravi:

„Gospod je s tabo, *Rudolf,* in on je večna slava!
„Iz groba se povernem; — pri Tebi le je sprava!
„Duh krepkih me naródov prebudil je iz spanja,
„Sladák pokóju duše, kot rôsa pomladanja.“

„O vôdi jih po póti, po kteri se *pravica*
„Sprehaja večno terdna, nezmágana kraljíca;
„In terdna bo v naródih Ti v Tvojih v vék podpóra,
„De vsak naklep sovražni razkrušiti se mora.“

„In davno žé po Tebi u časov skrivnim téku
„Bo v tém sedel poslópji u mira zlatim véku
„Vnuk moder in pravičen — naródov vsih veselje,
„Ki bo imel za blagor vsiga človeštva želje.“

„In ród bo Tvoj Evropa še mnogo let častila,
„Kér védno le od Njega se bo modrósti učíla; —
„*Ná, vejico te oljke,* vse správe žlahtni kamen;
„Ohrani rodovini jo svoji! — Amen! Amen!“ —

In v pokoj duh se spravljen spét *Otokarja* verne,
Razšlè so se nad grobam njegovim megle černe;
Stoglasnih korov petje napolni visočíne:
„„„O blagor, blagor vnukam *Rudolfa* rodovine!““ —

* *

In kar takrat stoglasni so kóri prepeváli
So danes v pétje serčno Slovénci zvésti djali:
„Bog, **Ferdinanda** *dolgo — še dolgo nam ohrani,*
„De pozno tje se verne, kjér so očetje zbrani!“

Malavašič.

---

*) Cesar *Rudolf I.* iz *Habsburškiga* rodú je bil začetnik rodovíne našiga presvitliga cesarja *Ferdinanda I.* Kaj več so že gospod *J. Kosésk*i v 38. listu leta 1844 od njega povédali. V veči umljivost pričijoče pésmi pa moramo opomniti, de je iz pobója na *Marskim* polji nad *Dunajem* posnéta, v kteri je českí kralj *Premisel Otokar II.* 24. vélikiga serpana 1278 premágan in zoper voljo *cesarja Rudolfa* umorjen bil. Tudi Slovénci so se v tem pobóji pod vojvodstvam *Ulrika Heunburškiga* junaško obnesli. Kdor pa hoče cesarja *Rudolfa* v velikosti njegove slave poznati, mu nasvétjemo „*Rudolfijado*“ od prečastitljiviga patrijarha in vélikiga škofa *Ladislaja Pirkerja* brati.

niga ne: mokrota in soparca ga kar hitro spravita pod zlò, de začnè gnjiti.

Omikanimu kmetovavcu je za mnoge naprave in priprave še tudi tó vediti treba, de vsak zdrav krompir obstojí iz 75 vodénih in le iz 25 suhih delov, in de ima v letéh 25 suhih delih 10 do 20 močnatih delov (štèrke) v sebi.

(Konec sledí.)

Pregled lanjske letine po celim svetu.

Nemške kmetijske Novice od gosp. Hlubeka vredovane, popišejo v 16. listu stan lanjske letine po celim svetu, kteri popis, nekoliko okrajšan, tukaj svojim bravcam podamo.

Nenavadno vreme, ki je lani bilo, je pripeljalo bolj slabo letino seboj. Silno mehka zima brez mraza in snega, in zgodna in tôpla spomlad ste storile, de so vse rastljine naglo poganjati in rasti začele; kmalo po tem pa je nastopilo deževno in merzlo vreme, in za tem huda vročina in silna suša poleti, takó de so žita in vsi sadeži hirati začeli.

Nar več je pa k slabi letini pripomogla gnjilína krompirja, ki je po vsih deželah zdej poglavitni sad. Sicer pa moramo reči, de k dragíni, ki jo zdej imamo, so veliko pripomogli voherniki, ki so si zgodej veliko žita nakupili in ga v shrambe zaperli, de ga bojo po nar veči ceni prodajali. Taki ljudjé niso več pošteni kupci imenovati, ampak kervi željne pijavke. Pa ozrímo se od njih proč, in poglejmo na letino po svetu.

Na spodnjim Estrajhu se je ozimina precej dobro obnesla. Pšenica je rodila in je bila pràv plenjata. Ječmen in oves je bila suša zlo vzela. Prosá in turšice se je srednjo méro pridelalo. Veliko slabši kot žita so se pa senožeti obnesle; sená so nakosili tretji del menj od popréšnjiga leta, otave pa še menj, zató kér je bila suša pregloboko v korenine segla. Pri vsi suši in vročini se je v teh krajih zopet (poslušajte kmetovavci!) nemška detelja pràv verlo obnesla in sploh štiri košnje dala. Tudi sirova turšična slama (poslušajte kmetovavci!) jim je navadno deteljo pràv dobro nadomestvala, in ob času nar veči vročine nar boljši piče obilno za govejo živino dajala. Zgodnjiga krompirja je bilo dovelj, poznejiga pa clo malo; ta je na več krajih močno pognjil. Bele pese so ondi, kjer so jo skerbno obdelovali, dovelj pridelali. Vina imajo veliko in pràv dobriga.

V notranjim Estrajhu, kamor se *Štajarska*, *Koroška* in *Kranjska* dežela šteje, se je pridelalo ječmena dovelj, rèží in pšenice srednjo méro, turšice, prosá in ajde pa na kupe. Oves je po ravninah suša vzela, po gorah ga je bilo pa precéj. Klaje za živino je bilo še dosti; krompir je pa močno pognjil. Vina je bilo veliko in dobriga. *V notranjim Estrajhu* se je tedej letina lanjskiga leta razun rèží in krompirja dobro obnesla, torej se ni v teh krajih, kjer so fežol, turšica in ajda poglavitni živež, posebne stiske bati. Repe je bilo v nekterih krajih neizrečeno veliko, in nadomestuje pomanjkanje krompirja za pičo živine.

Na Poljskim je bilo rèží srednjo méro, pšenice pa veliko in pràv lepe; ječmen in oves je suša zaterla; turšica je rodila, ajda je pa zavoljo prevelike suše majhna in redka ostala. Krompir je krog in krog pognjil. Kér ni na *Poljskim* ne ajde ne krompirja, se je tam stradanja in lakote bati.

Na Ogerskim je bila v nekterih komitatih dobra letina; pridelali so dovelj in lepiga žita in mnogoverstnih druzih sadov; v nekterih je bila srednja, v nekterih pa slaba. Vina so *Ogri* veliko in tudi dobriga pridelali, sená, turšice, sočivja, sadja i. t. d. je bilo pomalim; krompir se je večidel slabo obnesel.

V Banatu se je ozimina še dosti obnesla, jarino je pa večidel suša in huda vročina vzela.

Na Erdeljskim (Siebenbürgen) je bila žitna letina precéj dobra.

Na Hrovaškim so pridelali žita raznih plemen veliko in lepiga. 5. Rožniga cveta so začeli že rèž žeti, česar še nar starji ljudjé ne pomnijo. Terta se je *Hrovatam* obnesla, de že davnej ne takó, tudi krompirja so več pridelali, kot v druzih krajih.

V Dalmacíi je prevelika suša žito in druge rastljine, oljko in terto močno posmodila.

V Lombardíi so razun laškiga pšena (rajža) grozno malo pridelali.

Na Marskim je bila ozimina dobra, jarina pa veliko slabji, sočivje slabo, krompir pa, kjer ni pognjil, je bil lep. Sená je bilo na cente, sadja pa le v enih krajih. Terta je rodila, de je kaj.

Na Češkim je bila žitna letina precéj dobra; krompir je pa močnó pognjil; zelje in repo so gosence zlo požerle. Otave so več pridelali kakor sená.

Na Tirolskim je bilo malo pšenice.

Na Prajsovskim je bila srednja letina; niso toliko pridelali, kakor so sperviga mislili. Ječmena in sočivja jim je nar več priraslo; krompir jim je pa hudo pognjil; krog in krog je gnjilína razsajala.

Na Šleskim je spomlad, kakor v veliko druzih krajih, grozno lepo kazala, pa se vender ni letina tako obnesla, kakor so mislili. Rijà je pšenico, rež in ječmen zlo poškodvala; sená je bilo malo; lan je vročina in suša v nekterih krajih popolnama pomorila. Krompir jim je večidel pognjil.

(Konec sledí.)

Slovenski besédnik

za poduk in kratek čas. *)

Pri slovenskih svatbah je vselej nekdo, ki svatam med gostíjo kratek čas dela, jim kar bodi smešnega zakroži in jim pogosto v sami dobri volji in s smeham tudi kaj pametnega in koristnega pové. Imenujejo ga „besédnik“. Radi ga poslušajo, in močno bi ga pogrešali, ako bi ga ne bilo. K Novicam je tudi primahal in se bode kedaj oglasil. Sprijemite ga, ljubi Slovenci! tudi tukaj tako prijateljsko, kakor pri svatbah.

Na Koroškim je vila letas zima, kakor kobila z repam. Pred Božičem je snežilo, kakor de bi bil sodnji dan, zraven se je bliskalo, da je pràv šumelo, je gromelo, kakor o kresu, je vdarlo v dve lipi v Žrevskih drevesnih ulicah (Ebenthaler-Allee) blizo Celovca. Po Božiču je potegnil mlačen veter, kakor spomladi; marsikaki dan za tem pritisne čez noč nevedeč tak hud mraz, da je skorej beseda zmerznila, kedar si jo progovoril. Osem dni pred svečnico potegne topli jug, kakor poleti; do Celovca se je slišalo, kako so plazi iz Ljubelja gromeli. Zdaj je pa spet mraz. Morebiti da ljudjé zató tukaj tako bolehajo. Pravijo, da v Velčovesi (Ludmannsdorf) v Rožji in v Kropičah pri Zili in tudi drugod močno merjejo.

Rimljani in Gerki so imenovali stare Slovane, naše očake: Ante (od besede ainos, slava), Henete, Venete, Ilire, pozneje tudi Slave, to je Slavene. — Nekteri novejši učeni terdijo, da so bili nekoliko sto let pred Kristusovim rojstvam, in nekoliko sto let po njem, v naših deželah sami Celti, to je neki narod, kteriga sami ne poznajo. Polybi piše: „Ostalo zemljo od jadranskega morja ima drugi stari in davni narod, imenujejo se Veneti (Slovani), in imajo drug, od galskega raz-

*) Pričijoči sostavk smo od častitljiviga gospod pisatelja že davnej prejeli, pa ga nismo mogli do zdej v natis dati, torej to, kar je v njem od mraza in bolezni na Koróškim pisaniga, veljá le od tistiga časa. Vredništvo.

lični jezik.“ Polybi je živel blizo 183 let pred Kristusam. Pisatelj Prokop, ki je živel okoli leta 552 po Kristusu, pa piše: „Odtod proti severu so rodovi Antov (Slovanov), jih je ko listja in trave.“ — Komu bodemo več verjeli, tem pisateljem, kteri so v tistih starodavnih časih živeli, ali tem novim pisarjem, kar se jim senja? (Danica.)

Slovaci na Ogerskim (jih je skorej tri milijone) imenujejo svoje narečje slovenski govor, mi svoje ravno tako. To bravce moti. Ko so Novice povedale, da se verli mladenči v Mariburgu slovenšine vadijo, so nekteri berž mislili, da je to slovensko narečje, kakor ga Slovaci govoré; drugi nam spet svetujejo, naj bi se mi imenovali Slovince, in naše narečje slovinsko, da bi se razlikovalo od slovenskega, kteriga Slovaci govoré. — Tega mi storiti ne moremo. Mi smo bili, smo še sdaj in bodemo ostali še za naprej slovensko govoreči Slovenci, kakor se tudi vsikdar in povsod imenujemo, samo na Benatskim pravijo, da so Slovenci slavensko — ne slovinsko — govoreči. Kaj čemo storiti? Imenujmo govor Slovakov ogersko-slovensko narečje, naš pa ilirsko-slovensko. Potle se ni potreba bati zmešnjave.

Naj starji mesta v Slovenii, že ob času rimskega gospodovanja znane, so blizo sledeče: Noreja; Virunum na Gosposvetskim polji blizo Celovca; Teurnia, na Turji, lepi ravnici blizo Špitala ležeče; Aemona, sedanja Ljubljana; Arrupium, sedanjo Turjaško; Metulium, sedanja Metlika; Petovium, sedanji Ptuj; Celeja, Celje; Tergeste, sedanji Terst; Akvileja, sedanji Voglej. Manjši prebivališa so bile: Raklitanum, sedanja Radgona; Rogando, Rogatec; Novidunum, Brežce; Pultovia, Poljskava; Kolacio, blizo Slovengradca; Murela, pri Lipnici, in tako dalje.

Popolnama slovenske dekanije so na Koroškim sledeče: Pliberška, Doberloveška (Eberndorf), Tinska (Tainach), Gornjorožka, (Oberrosenthal), Dolnjorožka (Unterrosenthal) in Velkovška (Völkermarkt); veči del ali saj na pol slovenske pa so sledeče: Dolnjozilska (Untergailthal), Kanalska (Kanalthal), Belaška (Villach), in Celovška (Klagenfurt). Po letašnjim duhovskim imeniku (Schematismus) je na Koroškim 116,000 to je sto in šestnajst tisuč (tavžent) Slovencov, zvunaj tistih, kteri so na nemški strani.

Novine horv.-slav.-dalmatinske v svojim 95. listu leta 1846 pišejo: Preuzvišeni gosp. Juraj Haulik, zagrebski vladika (škof) in banski namestnik so položili na večne čase 18,000 gold. srebra in so ustanovili, da se ima vsakega leta ena polovina obresti razdeliti med deželske šole na Horvatskim in v Banatu; en del druge polovine se ima razdeliti med enim mladenčem in eno deklico, ktera dva bojo duhovnik in sosedščine za nar bolj poštene v teh krajih spoznali. Mladeneč mora biti 16 do 22 let star, deklica pa 14 do 20 let. Pervo nedeljo po sv. treh kraljih se ima ta dar javno (öffentlich) v cerkvi tema dvema izbranama podati od duhovnika, kteri bodo pri ti priložnosti tudi besedo progovorili, kako je pošteno zaderžanje prijetno Bogú in ljudém. — Drugi del druge polovine se ima razdeliti med dva duhovnika zagrebške škofije, to je, se ima dati tistimu, kteri čez leto spiše naj boljši pridige, in tistemu, kteri naj bolj odgovorí na bogoslovske prašanja, ki se vsakega leta duhovnikam naložijo. — Slava mu!

(Dalje sledí.)

Sveto leto.

Nadjamo se bravcam Novic vstreči, če jim nekaj od zgodovine svetiga leta povémo. „Sveto leto ali jubileum“ — tako pišejo v Gradcu za obhajanje svetiga časa na svitlo dane bukve — „je veselo leto odpustkov. V starim testamentu so vsako petdeseto leto za sveto leto imeli, v kterim je vsak svojo lastino nazaj prijel. Hlapec, ki je sužen bil, je sam svoj ali prost postal; dolžnik je dobil svojo zastavo, bodi zemlja ali kakošna druga reč, nazaj (bukve Mojz. 25, 10).“ „V letu, ki se je pisalo 1299, je silo veliko romarjev iz daljnih krajev v Rim prišlo. Vprašali so jih: zakaj ravno to leto tako močno na božjo pot pridejo? Naši stariši so nam povedali, de se vsako stotno leto v Rimi popolnama odpustki prejmejo — so djali. Na to so papež Bonifaci VIII. ki so takrat sveti Oče bili, pervokrat sveto leto napovedali, ki se je v letu 1300 obhajalo, in ukazali vsakih sto let sveto leto obhajati. Kér je pa človeško življenje kratko, in bi jih le malo svetiga leta včakalo, so na prošnjo vernih papež Klemen XI. ukazali vsakih petdeset let sveto leto obhajati, kakor je v starim testamentu postava bila. Pa tudi petdeset let jih veliko ne doživí; zató sta papež Pavel II. v letu 1470 in papež Sikst IV. leta 1473. sklenila, vsakih pet in dvajset let navadno sveto leto obhajati. Tako sveto leto smo imeli, ko se je pisalo $18^{25}/_{26}$ pod papežam Leonam XII.“

Poleg navadniga svetiga leta napovejo papeži v posebnih časih tudi posebne svete čase, kedar se kaj posebniga sveti materi katoljški cerkvi prigodí, de noviga papeža dobimo, ali za kako posebno potrebo prosimo. Tak posebni sveti čas so oznanili naš sedanji sveti Oče papež Piji IX. ko so svetiga Petra stol nastopili.“

Urno, kaj noviga?

(Na Dunaji) se je v pretečenim mescu družba zoper terpinčenje žival začela.

(V Rimu) se je začela kmetijska družba. Tudi sveti Oče Papež so k nji pristopili.

Žalostno oznanilo.

4. dan tega mesca je umerl v 54. letu svoje starosti gosp. Peter Leskovic, posestnik na Veharšah in skozi 8 let neutrudljivo pridni uradnik c. k. kmetijske in obertniske družbe v Ljubljani; za Novice je veliko pisal. Poslednji dve leti je bil tudi opravnik Graške pogorelske družbe za Ljubljansko in Verhniško komisijo. Že dolgo dolgo je na pljučah bolehal, pa zavoljo mnogoverstnih opravil si ni dal potrebniga mirú, ampak je neprenehama svoje službe opravljal in posebno v pretečenim mescu z deležniki pogorelske družbe dan na dan silno veliko opraviti imel. K stari bolezni je pritisnila nova pljučnica, ki ga je v 8 dneh v grob spravila. Naj v miru počiva!

Današnjimu listu je perdjan deveti del kemije.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 10. Maliga travna.		V Krajnju 6. Maliga travna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	3	3	3	7
1 » » banaške	3	6	3	10
1 » Turšice	2	9	2	12
1 » Soršice	—	—	2	42
1 » Rèži	2	22	2	18
1 » Ječmena	1	45	2	—
1 » Prosa	1	44	1	48
1 » Ajde	1	34	1	30
1 » Ovsa	1	4	1	3

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*